

Titel:

Regeling kinderopvang BES

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Er zijn verschillende belanghebbenden in Caribisch Nederland. Direct belanghebbenden zijn ouders, kinderen, pedagogisch medewerkers, de kinderopvangorganisaties (houders van kindercentra en gastouders), de toezichthouders (Inspectie van het Onderwijs en RCN Unit SZW) en de uitvoerder (RCN Unit SZW). Ook zijn het ministerie van OCW en de Openbare Lichamen van Saba, Sint Eustatius en Bonaire belanghebbende bij kinderopvang in Caribisch Nederland. Verder zijn indirect belanghebbenden de aanbieders en EBHO-kwalificaties voor de kinderopvang. En de ministeries van VWS en BZK als partijen in het BES(t)4Kids-programma.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

De bovengenoemde belanghebbenden beschikken over kennis en ervaring met dit vraagstuk.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

De belanghebbenden zijn vanaf de start van het wetgevingstraject voor de Wet kinderopvang BES (hierna: Wko BES) en Besluit kinderopvang BES (hierna; Besluit KO BES) betrokken bij de voorbereiding van die wet en de regeling waarover deze internetconsultatie gaat. Ook zijn er in april 2025 informele consultatierondes geweest op alle drie de eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) om de contouren van de regeling te bespreken. Kinderopvangorganisaties zijn daarbij gevraagd om te reageren op de regeling. Dat heeft tot een aantal wijzigingen in de regeling geleid. Verder is de regeling besproken met de projectleiders BES(t)4Kids, de Inspectie van het Onderwijs en de RCN Unit SZW.

1. Wat is het probleem?
[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Om kinderen een goede start in hun ontwikkeling te geven en ouders in staat te stellen te werken is goede opvang van kinderen belangrijk. Tot 2018 waren er onvoldoende middelen om de goede en financieel toegankelijke kinderopvang in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Caribisch Nederland) mogelijk te maken. Om de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid te verbeteren, is de Wko BES opgesteld. Deze ministeriele regeling stelt nadere regels over kinderopvangovereenkomsten, het aanvragen van kinderopvangvergoeding, administratie en bewijsstukken voor EHBO-kwalificaties.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Vanaf 2018 is het programma BES(t)4Kids gestart met als doel om de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang te verbeteren. Het programma bestaat uit een aantal actielijnen, waaronder wetgeving. Er is samen met de openbare lichamen gewerkt aan het wetsvoorstel dat inmiddels de Wko BES is geworden. Ook heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de financiering van de kinderopvang voor zijn rekening genomen. Er is een tijdelijke subsidieregeling van kracht geworden. Kinderopvangorganisaties kunnen sinds juli 2020 in aanmerking komen voor een subsidie. Daarnaast is in de tijdelijke subsidieregeling de hoogte van de ouderbijdrage vastgesteld. Kinderopvangorganisaties mogen geen hogere ouderbijdrage in rekening brengen dan het bedrag dat is opgenomen in de regeling. De afgelopen jaren is de ouderbijdrage substantieel verlaagd. Zo is de ouderbijdrage voor dagopvang op Bonaire bijvoorbeeld gedaald van een bedrag tussen de \$140 en \$350 per maand in 2018 naar een bedrag tussen de \$75 en \$100 per maand in 2024. Er is ook toezicht gekomen op de kwaliteit van de kinderopvang. De inspectie houdt toezicht en rapporteert daar ook over. Hoewel er mooie stappen zijn gezet om zowel de kwaliteit als de financiële toegankelijkheid te verbeteren, zijn er nog belangrijke uitdagingen. Het verder verbeteren van de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid kent een lange adem. Zo kost het opleiden van geschikt personeel tijd. Hetzelfde geldt voor het voldoen aan huisvestingseisen. Daarom blijven we inzetten op het verbeteren van de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid. Dit gebeurt ook via wetgeving. De eisen in deze regeling geven verdere invulling aan de regels in de Wko BES en het Besluit KO BES.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

In totaal zijn er ongeveer 4000 kinderen van 0 tot 12 jaar op de eilanden (in 2024). In 2024 werden ongeveer 3150 kinderen opgevangen. De deelname aan kinderopvang is sinds 2018 gestegen en is momenteel op het niveau van ongeveer 80% van alle kinderen voor de dagopvang en 60% voor de bso. Een groot verschil ten opzichte van Europees Nederland is dat deze kinderen bijna fulltime gebruikmaken van de kinderopvang.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Openbare lichamen en Rijk hebben samen het programma BES(t)4kids opgezet om de openbare lichamen en kinderopvangorganisaties te helpen bij het realiseren van kwalitatief goede en toegankelijke kinderopvang (zie antwoord vraag 1b). Het programma is in 2022 geëvalueerd door onderzoeksbureau Ecorys.¹ De Inspectie van het Onderwijs houdt jaarlijks toezicht op de kwaliteit en brengt hier een jaarlijks rapport over uit. Qua wetgeving is in april 2024 de Wko BES aangenomen. Deze treedt naar verwachting in 2026 in werking.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De Wko BES is aangenomen en gepubliceerd. Deze regeling werkt een aantal zaken uit de wet verder uit zodat organisaties weten waaraan ze zich moeten houden. Geen verdere uitwerking betekent dat de wet de facto niet in werking kan treden. Daarmee zal de beoogde verbetering niet worden gerealiseerd en zal in Caribisch Nederland de kinderopvang niet structureel worden verbeterd en gefinancierd.

¹ <https://www.kennisplatformwerkeninkomen.nl/documenten/2023/02/08/evaluation-and-monitoring-of-the-best-4-kids-program-and-the-law-childcare-for-the-caribbean-netherlands-report-of-the-first-measurement>

2. Wat is het beoogde doel?
[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Met de (nadere) regels in de regeling willen we een aantal wettelijke bepalingen concretiseren, om zo 1) de (financiële) administratie en aanvraag van de kinderopvangvergoeding goed te laten verlopen en 2) de kwaliteit van EHBO-kwalificaties te waarborgen.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\) en brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Door te investeren in de kinderopvang en daarmee de ontwikkeling van het kind beogen we kansengelijkheid (SDG10) te vergroten en zo op termijn bij te dragen aan vermindering van armoede (SDG01)

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?
[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Goede kinderopvang levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen. Door kinderopvang goedkoper én beter te maken beogen we mogelijk te maken dat meer kinderen gebruikmaken van de opvang.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De Wko BES legt de basis voor de instrumenten gericht op de verbetering van de kinderopvang. Met deze regeling worden de maatregelen geconcretiseerd zodat kinderopvangorganisaties en uitvoerders weten aan welke regels ze moeten voldoen. Bovenstaande maatregelen zijn besproken met alle betrokkenen

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

Voor de Wko BES zijn er twee strategische doelen: het verbeteren van de kwaliteit van de kinderopvang en het verbeteren van de financiële toegankelijkheid. Om deze doelen te bereiken zijn verschillende instrumenten ingezet. In 2018 zijn we gestart met het programma BES(t)4Kids waar verschillende partijen – waaronder het Rijk (ministeries van SZW, OCW, VWS en BZK) en de eilanden – zich hebben gecommitteerd aan de ambitie om de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid te verbeteren. Om dat te realiseren zijn er zes actielijnen ontwikkeld (ofwel operationele doelen). Daarbij gaat het om: 1) wettelijke regeling, 2) vergunningsstelsel en toezicht, 3) kwaliteit, 4) financiële toegankelijkheid, 5) integrale zorgstructuur en 6) huisvesting. Voor al deze actielijnen zijn verschillende activiteiten ondernomen. Zo zijn de eilandsverordeningen aangepast en is er een wet voorbereid, die inmiddels is gepubliceerd. Momenteel lopen de wetgevingstrajecten om het besluit en de regeling gereed te maken (resultaten actielijn 1). Ook dienen alle kinderopvangorganisaties in het bezit te zijn van een vergunning om in aanmerking te komen voor een subsidie en is het toezicht geregeld. De inspectie houdt sinds een aantal jaar toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang (resultaten actielijn 2). Ten aanzien van de actielijn kwaliteit werken kinderopvangorganisaties onder andere aan het verbeteren van de kwaliteit van pedagogisch medewerkers. Steeds meer pedagogisch medewerkers hebben een mbo-3 diploma (actielijn 3). In het kader van actielijn 4 (financiering) is er een tijdelijke subsidieregeling in werking getreden. Kinderopvangorganisaties kunnen in aanmerking komen voor subsidie. En in deze regeling hebben we de ouderbijdrage gemaximeerd zodat financiële drempels voor gebruik van kinderopvang voor zoveel mogelijk ouders worden weggenomen. Als de Wko BES en de onderliggende regelgeving in werking treedt, komt de tijdelijke subsidieregeling te vervallen. Er is ook een gelaagde zorgstructuur ontwikkeld zodat kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte in de opvang kunnen worden opgevangen (inclusieve kinderopvang). Het voorkomt dat kinderen van de opvang moeten om vervolgens gebruik te maken van (dure) specialistische zorg (actielijn 5). Tot slot hebben we ook ingezet op het verbeteren van de huisvesting. Vanuit het Rijk bieden we financiering voor huisvestingsprojecten (actielijn 6). Er zijn dus verschillende instrumenten ingezet om de doelen te realiseren: wetgeving (juridisch), financiering (de tijdelijke subsidieregeling en middelen om huisvesting te verbeteren), communicatie (kinderopvangorganisaties betrekken en informeren over het belang van goede kinderopvangorganisaties), toezicht.

- Strategisch doel: verbeteren van de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang
- Operationele doelen: programma BES(t)4 Kids
- Resultaten: zes actielijnen: 1) wettelijke regeling, 2) vergunningsstelsel en toezicht, 3) kwaliteit, 4) financiële toegankelijkheid, 5) integrale zorgstructuur en 6) huisvesting
- Activiteiten: Wko Bes, Besluit KO BES, vergunning voor kinderopvangorganisaties, toezichtskader, tijdelijke subsidieregeling, huisvestingsprojecten

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?
[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De verschillende beleidsopties bij elkaar leiden ertoe dat de kwaliteit en de financiële toegankelijkheid verbetert. Ouders kunnen er steeds meer vanuit gaan dat de kwaliteit van de kinderopvang van voldoende niveau is. Ook is de ouderbijdrage vrij laag en gemaximeerd. Kinderopvangorganisaties dienen de komende jaren hun kwaliteit te verbeteren. Verder is het van belang dat de kinderopvangvergoeding die de kinderopvangorganisaties ontvangen voldoende is om kwalitatief goede kinderopvang aan te bieden. Kinderopvangorganisaties zijn namelijk afhankelijk van de kinderopvangvergoeding en de ouderbijdrage. Op grond van de Wko BES (nu: de Tijdelijke subsidieregeling) mogen zij geen andere financiële bijdragen vragen.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

De volgende kwaliteitstoetsen zijn van toepassing: uitvoerbaarheid en handhaarbaarheid. Deze toets zal worden gevraagd aan de RCN Unit SZW en de Inspectie van het Onderwijs. Ook zal de ATR om een regeldruktoets worden gevraagd.

5. Wat is de voorkeursoptie?
[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

In de regeling worden nadere eisen gesteld voor kinderopvang in Caribisch Nederland, op grond van de Wko BES, t.a.v. gegevens in de kinderopvangovereenkomst, de aanvraag voor de kinderopvangvergoeding en de administratie. Ook worden er eisen gesteld aan bewijsstukken voor EHBO-kwalificaties.

- b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (doenvermogen, [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Er is met alle betrokkenen gesproken over de uitvoerbaarheid van de eisen. Het is het beeld dat de eisen uitvoerbaar zijn en er op dat gebied voldoende ondersteuning is voor kinderopvangorganisaties. Het doel is om door middel van de regeling de (financiële) administratie en de aanvraag van kinderopvangvergoeding goed te laten verlopen en de kwaliteit van EHBO-kwalificaties te waarborgen. Door enkel de noodzakelijke gegevens en eisen verplicht te stellen, is het de verwachting dat dit doeltreffend en doelmatig verloopt. Parallel aan de internetconsultatie worden uitvoeringstoetsen gedaan door de RCN Unit SZW en de Inspectie van het Onderwijs.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Een risico is dat de administratie van sommige kinderopvangorganisaties niet (op tijd) voldoende op orde is om te voldoen aan de gestelde eisen. Hiertoe moeten de organisaties hun administratie verbeteren. Kinderopvangorganisaties worden daarin ondersteund. Ook loopt het programma BES(t)4Kids door tot en met 2028.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Er zal een invoeringstoets worden uitgevoerd voor de Wko BES. Ook zal vijf jaar na inwerkingtreding van de Wet een evaluatie plaatsvinden. Een verslag hiervan zal naar de Staten-Generaal worden gestuurd. Verder loopt er al een aantal jaar het programma BES(t)4Kids, dat nog zal doorlopen tot 2028. Via het programma wordt er doorlopend informeel gemonitord.